

จิตคือนักท่องเที่ยว

หลวงปู่บุญเพ็ง กัปปโก

ตอนนี้ไปพากันตั้งใจฟัง และก็ตั้งใจภาวนาให้พร้อมกับการฟัง
ไปด้วยเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติของเราพุทธบริษัท
ทั้งหลาย เพื่อจะไม่ให้เสียเวลา เวลาปฏิบัติและเวลาฟัง การ
ปฏิบัติก็ไม่ได้เลือก ไม่ได้เลือกกาลเลือกเวลา เรียกว่าอกาลโก
ไม่ประกอบกาลเวลา เพราะการปฏิบัติก็ไม่ได้มุ่งอะไรทาง
นอกเหนือไปจากความสงบของจิต เราจะทำอะไร มันก็เพื่อ
ความสงบของจิตเรานั้นนะ

เมื่อเรามาปฏิบัติเราก็มุ่งประเด็นความสงบเป็นหลัก ถึงเรา
จะฟังอยู่ก็ตาม การกำหนดจิตของเรานั้น มันอยู่เฉพาะตัวของ
เรา คือมันไม่ใช่ว่าจะไปอยู่ข้างนอก มันอยู่ภายใน เมื่อเราฟังไป
เราก็กำหนดไป คือเราจะหาความรู้จะให้มันอยู่กับตัวเองหรือว่า
หาความรู้ในตัวเอง คือเอาความสงบเสียก่อนในเบื้องต้น ใน
สมัยครั้งพุทธกาล พระพุทธเจ้าที่พระองค์ไปทรงแสดงธรรม
เทศนานะ ผู้ฟังก็ปฏิบัติไปด้วยก็คือกำหนดจิตไปด้วย เมื่อจบ

ธรรมเทศนาผู้ฟังอย่างน้อยก็ได้ดวงตาเห็นธรรม คือบรรลุ
โสดาบัน สูงที่สุดก็ได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ในขณะการฟัง

เพราะฉะนั้นถ้าเราฟังเป็น มันก็ได้ประโยชน์ ประโยชน์ใน
การฟัง **สุสฺสุสฺ ฌมเต ปญญํ** ฟังด้วยดีก็ย่อมได้ปัญญา อันนี้มัน
เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้า ก็คือฟังด้วยดีนั้นนะมันก็ได้ปัญญา
ก็ได้ความสำเร็จนั้นนะ คำว่าได้ปัญญาก็คือได้ความสำเร็จ
แม้แต่สำเร็จโสดาก็ปัญญา สกิทาคาก็ปัญญา อนาคาก็ปัญญา
อรหันตาก็เพราะปัญญานั้นนะ ก็สำเร็จด้วยปัญญานั้นนะ ตั้งแต่
ต้นจนตลอดถึงปลาย

นี่เราจะสำเร็จด้วยบุญ ความสำเร็จของพวกเขาก็คือสำเร็จ
ด้วยบุญด้วยกุศล แต่จะให้สำเร็จเป็นอริยะอันนั้นเราก็ยกไว้ก่อน
เราเอาความสำเร็จในทางบุญทางกุศลในทางความสงบเบื้องต้น
เสียก่อน เราเอาความสงบไว้ก่อน เพราะการฟังของพวกเขาฟัง
เพื่อความเข้าใจในหลักของการปฏิบัติ คือปฏิบัติจิต ก็ไม่ใช่ว่า
จะปฏิบัติอย่างอื่น ก็เพื่อจิตของเรานั้นนะ ให้ได้รับความสงบนะ
ก็เพื่อความสงบมันเกิดขึ้นจากเรา นี่เรียกว่าสำเร็จในการฟัง

หรือว่าสำเร็จในการปฏิบัติ ก็เบื้องต้นของพวกเราก็เอาแค่นี้ก่อน
เอาแค่สงบก่อน ทำไม่ถึงจะเอาความสงบก่อน

ที่นี้การปฏิบัติธรรมนะ ถ้าขาดความสงบนั้นนะ มันเป็นไปได้ยาก มันลำบาก ถ้าจิตไม่สงบหละมันลำบาก เราจะต้องอาศัย
ความสงบเป็นพื้นฐาน ก็เป็นฐานที่ตั้ง ฐานที่ตั้งของการปฏิบัติ
ถ้าจิตมันขาดหลักของความสงบแล้ว มันไปยาก คือมันปฏิบัติ
ได้ยาก เราจึงอาศัยความสงบเสียก่อนในเบื้องต้น

ที่นี้ก่อนที่มันจะสงบนี้มันก็เป็นปัญหาสำหรับเราชาวโลก
เพราะความวุ่นวายนะมันก็มีมาแต่เบื้องต้น อันดับแรกก็คือ
ความวุ่นวายนั้นนะ โลกมันก็คือความวุ่นวาย มันก็วุ่นวายของ
มันอยู่อย่างนั้นหละ มันก็ตั้งแต่เรานี้หละไป ความวุ่นวายก็ตั้งแต่
เรานี้หละเป็นต้นไป เขาก็วุ่นวาย ก็ความวุ่นวายนั้นนะมันก็มี
ประจำโลก ก็สาเหตุมันก็ที่จะให้เราหาความสงบระงับก็เพราะ
มันมีความวุ่นวาย แต่ว่าโลกมันก็ต้องอาศัยความวุ่นวาย อาศัย
ความเป็นอยู่ด้วยความคิดด้วยความนึก เขาก็จึงอยู่ได้ แต่เมื่อ
เวลามันเดือดร้อนมา มันก็เป็นปัญหาสำหรับตัวเอง ที่นี้เราก็

วุ่นวายกันมาพอแล้ว ทีนี้เราต้องการความสงบสุขในทางด้าน
ศีลธรรม เราจึงมาแสวงหาความสงบ

ก็ความสงบมันก็ไม่ใช่ว่าเราจะไปเอาที่ไหน ชั้นแรกก็คือการ
ฟังนี้แหละแล้วเราก็กำหนดตามไปด้วย คือเราก็คบครองจิตของเรา
เราไปตามกระแสนะ กระแสแห่งธรรม ก็หมายถึงความรู้ของ
ตัวเรานั้นแหละ ก็ตามกระแสแห่งความรู้ของตัวเอง เราก็ตั้งจุดใจ
จุดหนึ่งเอาไว้ ก็จุดที่ท่ามกลางหน้าอกของเราแหละ เราก็ตั้งเอาไว้
ตรงนั้น คือตั้ง**ฐานตัวรู้** เราก็ตั้งเอาไว้ตรงนั้น มันจะดีจะร้ายอะไรก็
ตาม มันจะวุ่นวายอะไรก็ตามมัน เราก็อยาไปสนมันแหละ คือเรา
จะตั้งจุดเอาไว้ตรงนี้แหละ ก็เพื่ออะไร ก็เพื่อเป็นฐานที่ตั้งแห่ง
ความสงบนั้นแหละ เราก็จึงได้รวมความรู้เข้าไปตรงฐานที่ความ
สงบนั้นแหละ ที่ตั้งของความรู้แหละ

ทีนี้เราอย่าส่งกระแสจิตไปทางอื่น ก็เหมือนกับว่าใช้กระแส
จิตของเราไปหาไฟ ก็ไปนำเอาไฟนั้นแหละมาเผาตัวเอง ก็เพราะ
ความฟุ้งซ่านนั้นแหละ เราจะระงับความฟุ้งซ่านนั้น ก็เพื่ออะไร ก็
เพื่อความสุขในตัวเอง ก็เมื่อความสุขมันเกิดขึ้นในตัวเองก็

ธรรมะมันก็เกิดในตัวเอง คือเราจะหาธรรมะในตัวเองเดี๋ยวนี้
ธรรมะในตำรา เราทั้งหลายก็พากันทราบดีแล้ว จะตำราหมวด
ไหน เล่มไหน เราก็ได้ค้นกันมาแล้ว ในตำรับตำราเราก็ทราบดี
คุณค่าของธรรมะที่พระพุทธเจ้าพระองค์สอนเอาไว้ แต่เราก็ยัง
หาพบในความเป็นจริงแห่งธรรมะที่พระองค์ได้สอนนั้นอยู่ที่ไหน
เราก็จึงได้มาหาในใจของตัวเองนั่นละ ก็ธรรมะทั้งหลายเหล่านั้น
ไม่ใช่ว่าจะอยู่ในตำรานี้ จะอยู่ในใจของเรา ก็เราจึงได้พากันมา
หา มาเสาะแสวงหา

ที่เราจะแสวงหาธรรมะในตัวเอง เราก็ต้องดำเนินความสงบ
ก่อน ก็ความสงบนี้ให้เป็นหลักไปก่อน ถ้าขาดความสงบหละ
ธรรมะมันจะอยู่ที่ไหนหละ อะไรมันจะเกิดขึ้น มันก็ไม่มีอะไรจะ
เกิด ผลลัพธ์มันก็ไม่มี มันต้องอาศัยความสงบซะก่อน เมื่อความ
สงบมันเกิดขึ้น ทีนี้เราจะทำงานอะไร เราจะตรวจอะไร ก็ใจเรา
มันไม่ได้ไปไหนมันก็ตรวจได้ มันตรวจได้ทั้งรูปธรรม มันก็ตรวจ
ได้ทั้งนามธรรม ทั้งรูปทั้งธรรมเราก็รู้แล้วนี่ ก็ได้แก่สกลกายเรา
นั่นละ **ธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕** ก็คือธาตุ ๔นี้หละ ก็รวมแล้วก็

รูปธรรม ก็มันจะไปรู้อะไร ก็รู้อันนี้แหละ รู้อรูปธรรมก็รู้อะไร
รูปธรรมมันเป็นอะไร

ก็รูปธรรมเราก็รู้แล้วว่าที่พระองค์บอกเอาไว้ คือมันเป็น
อนิจจัง สิ่งที่ไม่เที่ยงก็คือรูปธรรมนี่แหละ สิ่งที่มีมันเป็นทุกข์ก็คือ
รูปธรรมนี่แหละ ก็เมื่อรูปธรรมมันไม่เที่ยง รูปธรรมมันเป็นทุกข์ ที่
นี่ความเป็นสุขของใจมันอยู่ที่ไหน ก็คือความทนได้ยาก ก็เพราะ
ความไม่เที่ยงมันก็ทนได้ยาก มันก็รู้แล้วเนี่ย อันนี้มันแน่นอนที่
เราอยู่อาศัยก็คืออาศัยรูปธรรม ที่เราทำงานทำการหากินหาอยู่
ทุกวันนี้ ก็เพราะรูปธรรม แต่นามธรรมมันเป็นเจ้าของของรูป แต่
รูปธรรมนั้นนะมันก็ไม่คงทน เดียวมันก็จะแตกดับ ก็ความ
แตกดับนั้นแหละก็เพราะรูปธรรมนั้นแหละ ก็พระพุทธเจ้าก็ให้มา
พิจารณาให้รู้เท่าเอาทันแห่งความแตกดับ ความไม่เที่ยง มันไม่
เที่ยงมันก็เป็นทุกข์ ถ้าเป็นทุกข์ใครเป็นเจ้าของ เราก็บอกมัน
ไม่ได้ ก็สิ่งเหล่านี้แหละ ก็มันเป็นของที่แน่นอน เราว่ามัน
แน่นอน

แต่สำหรับนามธรรม นามธรรมตัวนี้แหละ ที่มันยังทรงตัวอยู่ มันจะต้องรับภาวะ ภาวะของนามธรรมมันก็ต้องไปก่อรูปธรรม อีกแหละ ก็คือมันจะต้องเที่ยวไป มันก็เป็นนักท่องเที่ยวสิ นามธรรมนี้แหละมันเป็นนักท่องเที่ยว ที่มันท่องเที่ยวอยู่ใน สังสารวัฏนี้ ก็นามธรรมนั้นแหละ ออกจากรูปธรรมอันนี้ นามธรรมอันนั้นก็ต้องเที่ยวไปอีก แล้วก็ไปหารูปธรรมอีก หารูปธรรมนั้นก็เป็นของที่ไม่เที่ยงอีก ก็ความไม่เที่ยงนั้นแหละมันก็เป็นไปของมันอยู่ตลอด นี่สำหรับรูปธรรม คือมันมีการ สับเปลี่ยนกันอยู่เรื่อย แต่ละชาติละภพ นี่เรียกว่ารูปธรรม แต่ นามธรรมมันตัวเดิม ก็ของแก่นนั้นแหละ แต่ว่ามันก็เที่ยวไป ก็เที่ยวไปเสาะแสวงหาตามหน้าที่ของนามธรรม

แต่การเที่ยวไปมันก็ต้องอาศัยเสบียง ถ้ามีเสบียงการ ท่องเที่ยวมันก็จะสะดวกสิ ถ้าไม่มีเสบียงแหละ การท่องเที่ยวมันก็ไม่สะดวก ก็ได้แก่นบุญกุศลนั้นแหละที่เป็นเสบียงของนักท่องเที่ยว ของเราแต่ละคน ที่เราจะเที่ยวไปนะ แต่การไปของเราก็ไม่รู้จะไปไหนแหละ ไล่ไปนะมันไปแน่ ไล่นักท่องเที่ยวมันเที่ยวแน่ๆแหละ

แต่ไม่รู้ว่่านักท่องเที่ยวมันจะไปไหน จะไปอยู่กับใคร จะไปเที่ยวกับใครอีก มันก็หาทราบไม่อีก มันก็ไปด้วยความมืด ก็พวกเรานี้มันก็จะต้องไปยังไงก็หาได้ทราบไม่อีกแหละ คือนักท่องเที่ยวเรานั้นนะ เราจะเที่ยวไปไหนและมันมีอะไรไปบ้าง เสบียงมันพร้อมหรือยัง ก็เสบียงสำหรับที่จะเป็นที่อาศัยของนักท่องเที่ยว เป็นที่จับจ่ายใช้สอย เพื่อความสะดวกและสบายของตัวเอง มันพร้อมหรือยัง แต่สำหรับอันนี้แหละมันเป็นปัญหาแหละ เป็นปัญหาสำหรับนักท่องเที่ยว

แต่มันจะเที่ยวไปตรงไหน ก็ที่เที่ยวมันก็เยอะนี่ มันมีทั้งฝ่ายต่ำและฝ่ายสูง ถ้าไปทางต่ำ ถ้าตกไปในทางต่ำ มันก็พวกอบายภูมิ ที่มันจะเที่ยวไป ก็ภูมิที่หาความเจริญไม่ได้มันก็ขาดเสบียงในทางที่เป็นกุศล ก็นักท่องเที่ยวมันก็จะไปทางนั้นอีก ก็อบายภูมิมันก็จะอะไรแหละ นรก เปต สัตว์เดรัจฉาน อสุรกาย ก็ล้วนแล้วเป็นอบายภูมิ คือภูมิที่หาความเจริญไม่ได้ นี่ทางของนักท่องเที่ยว ถ้ามันมีเสบียง มันก็ไปทางสุคติ สุคติคือทางไปสู่ความสุข จะไปสุขที่ไหนแหละ ก็แล้วแต่อำนาจของเสบียงตัวเองสิ

ก็คือบุญกุศลจะส่งไปถึงไหน และจะนำพาเราไปเที่ยวที่ไหน มันขึ้นอยู่กับเสบียงของเรานั้นนะ

แม้แต่เราจะทำอะไร คิดว่าเราจะทำดีแล้ว แต่การรับรองตัวเองมันไม่มีใครรับรอง แต่ทำดีกับโลกทำได้อยู่ แต่ส่วนภายในนะ มันไม่มีใครรับรองใครนะ แล้วก็ไม่มีใครเห็นใครอีกว่าเราจะไปตกแห่งหนตำบลใด อันนี้มันยากอยู่นะ ถ้าพูดถึงสภาพของจิตนะ สภาพของนักท่องเที่ยว แต่นักท่องเที่ยวเราก็คืออะไร ก็คือจิตนี้แหละ ก็ไม่ใช่อะไร ก็คือจิตของเราที่มันจะเที่ยวไปข้างหน้า

ที่เราศึกษากันอยู่ที่ว่านามธรรม ก็นามธรรมนี้แหละมันเป็นนักท่องเที่ยว ก็เที่ยวไปในนี้แหละ ในสองค่ายนี้แหละ ค่ายอบายภูมิกับค่ายสุคติ แต่เราจะหนีจากอบายภูมิมันก็ยิ่งยาก แค่ว่าจะไปสู่สุคติยิ่งยาก ส่วนภายในนี้มันไปยากนะ แต่ส่วนภายนอกเราก็พอมองกันได้ คิดว่าจะไปตรงนั้นแหละ คิดว่าจะไปดีแหละ แต่ความไม่ดีมันแฝงอยู่นั่นแหละ มันแฝงในตัวมันนั่นแหละ ก็เพราะอำนาจของกิเลส ไฉนนามธรรมก็ไฉว่ามันจะอยู่ด้วยความ

ปลอดภัยเมื่อไหร่ล่ะ ก็มันมีสิ่งที่จะประคับประคองมันอยู่ มีสิ่ง
ที่จะต้องบังคับมันอยู่ นามธรรม ก็คือพวกกิเลสนั่นแหละ ก็พวก
เจตสิกนั่นแหละ ก็ความเศร้าหมองของตัวมันเอง ความเศร้า
หมองในนามธรรมนั่นแหละ ก็มันมีความเศร้าหมองในตัว ก็ความ
เศร้าหมองมันจะพาไปในทางบริสุทธิ์ได้หรือ มันก็นำพาเราไป
ทางบริสุทธิ์ไม่ได้

นี่แหละนามธรรม มันไม่ใช่ว่ามันจะเป็นอิสระ การท่องเที่ยว
ไม่ใช่ว่ามันจะเป็นอิสระ มันมีผู้บังคับบัญชามันอยู่ก็คือกิเลส ก็
พวกกิเลสค้นหา พวกอวิชชา พวกนี้แหละมันพวกที่จะแอบแฝง
อยู่นั่นแหละ ที่ให้มองไม่เห็นว่าการไปมาของนักท่องเที่ยวจะไป
ด้วยความสะดวก ที่จะไปถึงฟากฝั่งคือเมืองอมตะนี่มันยาก แต่
ท่องเที่ยวในสังสารวัฏมันได้อยู่หรอก มันก็เปลี่ยนกัน บางทีมันก็
ไปทุกติ บางทีมันก็ไปสุดติ ก็นักท่องเที่ยวมันก็เที่ยวอยู่แค่นี้แหละ

แต่ถ้าไปทางสุดติมันก็ยังพอทำเนา ก็ถือว่าเรายังมีเสปียง
คือกุศลจิตไปด้วย ใจความสุขนั้นก็ยังที่จะสนองตอบเราบ้าง ก็
เหมือนกับเราทุกวันนี้แหละ เสปียงของเราก็คือสุดตินั่นแหละมันก็

ตามมาด้วย ก็จึงให้เรามีความสุขในความเป็นมนุษย์ เราก็ยังมี
เสบียงของเราอยู่ เเสบียงคือกุศลอันที่เราทำมา มันตามมาอยู่นะ
นี่ในเมืองมนุษย์ คนที่มันขาดเสบียงเราก็พอมองออกอยู่แล้ว ที่นี้
เราก็มาเสริมเสบียงของเราที่ เราจะท่องเที่ยวไปข้างหน้าอีก

ที่นี้การที่เสริมเสบียงนี้แหละ เราก็ควรที่จะหยุดชะงักพัก พัก
ให้มันอยู่ด้วยความสงบเสียก่อน พักอยู่ด้วยความสงบเสียก่อน
คือเอาความสงบนั้นแหละเป็นที่พักของเขาเสียก่อน เมื่อเขาพัก
ด้วยความสงบเรียบร้อยดีแล้ว ที่นี้เราจะเดินทางในทางไหน นั้น
แหละ เราก็ดูเอาตรงนั้นนะ เราจะไปกันตรงนั้นนะ ก็เพราะเราพัก
หาหนทาง พักเพื่อดูทิศทางของตัวเองเสียก่อน ก็คืออยู่ด้วย
ความสงบนั้น ก็อาศัยความสงบนี้ ความสงบก็เกิดจากการ
ปฏิบัตินี้แหละ ความสงบมันก็เกิดจากการกระทำหรือว่าการฟัง
ของเรานี้แหละ ก็อาศัยการฟังและอาศัยการกำหนดจิตของเรา
เพื่อมันจะได้พักผ่อนเสียก่อน แล้วจะได้หลบมุมเข้าไปสู่ความ
สงบ

เมื่อจิตมีความสงบแล้วมันก็จะารู้ช่องทางของตัวเอง มัน
จะเดินไปข้างหน้ามันจะไปทางไหน ทางที่มันจะถูกต้องมัน
ตรงไหน ศีลธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
เราก็ได้ศึกษามาแล้ว เราก็รู้มาแล้ว เราก็เข้าใจมาแล้ว แต่เราจะ
มาทำตามคำสอนของพระพุทธเจ้านั้นแหละ เพื่อสำหรับหา
หนทางที่จะเดินหน้าต่อไป ก็ไม่ใช่ที่เราจะปฏิบัติเพื่อนอกกิริต
นอกกรอบอะไร ก็ปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า ก็คือ **ศีล**
คือ**สมาธิ** และ**ปัญญา**นี้

เราจะดำเนินจิตของเราเข้าไปสู่สมาธิก็คือความสงบ ก็
ความสงบนี้แหละจะได้นำความสว่างมาให้ตัวเองและตัวเองก็จะ
ได้รับความสว่างในความสงบ ความเป็นสมาธินั้นนะ ก็เมื่อมัน
เกิดความสว่างในตัวเองแหละ ก็มันก็ต้องรู้หนทางสิ ก็ทางตัวเอง
จะไปทางไหนแหละ ก็ความสว่างมันมีในตัว มันก็ต้องมองเห็นสิ
ถ้าความสว่างไม่มีมันจึงยากอยู่เดียวเนี่ย มันก็มีติดติดอยู่นั้น
ไม่รู้จะไปทางไหน ไม่รู้จะไปเที่ยวทางไหน หาที่ท่องเที่ยวก็ยังไม่
มีเลย ก็เพราะมันมืด เพราะมันยังไม่รู้จักทาง ที่มันไม่รู้จักทางก็

เพราะอะไร เพราะความสว่างไม่มีในตัวเอง ก็ความสว่างไม่มีในตัวเองเพราะอะไร เพราะขาดความสงบ ก็เมื่อมันขาดความสงบแล้ว จะเอาความสว่างมาจากไหน

ที่มันขาดความสงบมันเพราะอะไร ก็เพราะตัวเองไม่ทำ ก็เมื่อทำแล้วหละ ก็ตัวเองไม่เข้าใจหละ แล้วก็ไปใช้แต่ความคิดของตัวเองอยู่นั้นหละ ก็คิดว่าตัวเองได้แล้ว ก็มันแต่คิด แต่ความสงบอยู่ที่ไหนหละ ก็บอกให้สงบแต่ก็อยากได้สงบ แต่ก็ไปคิดอยู่ แล้วจะเอาความสงบมาจากไหน ขาดความสงบ ความสว่างจะมาจากไหน ถ้าขาดความสว่างหละ ความรู้ทาง เห็นทางมันอยู่ทางไหน มันก็ได้แต่ความคิดนั้นหละ มันก็ได้แต่ความรู้ที่เราศึกษามาเท่านั้นแหละ แต่ความเห็นในตัวของเขาเองหละ มันอีกอันหนึ่งต่างหาก ตัวตำรามันอีกต่างหาก รู้ในตำรามันอีกต่างหาก แต่มันรู้ในตัวเองที่มันจะเกิดความสว่างในตัวเองมันก็อีกต่างหาก ที่มันจะไปนะ เราก็ต้องดูเอาก่อนสิ ต้องทำความสงบก่อนสิ ถ้าขาดความสงบมันก็ไม่เห็นอีกหละ

เพราะฉะนั้นแหละเอาความสงบเนี่ยเป็นรากฐานของการปฏิบัติเสียก่อน ก็นักท่องเทียวที่เราจะต้องเทียวไปก็ให้มันเห็นหนทางเสียก่อน ก่อนมันจะเห็นหนทางมันก็ต้องสงบก่อนสิ หยุดชะก่อนสิ ก็มันแต่ไปคิดอยู่นั้น ก็ไม่รู้จะคิดไปไหน แต่เวลาอยากได้ก็อยากได้ความสงบ แต่เวลาทำอะไรไปใช้แต่ความคิด ก็คิดหาความสงบ ก็เวลามันสงบก็มันแต่ไปคิด ที่นี้มันจะเอาความสงบที่ไหน มันก็เรื่องของเรานะ

ที่นี้ถ้ามันไม่สงบแล้ว ความสว่างในการเดินทางเรา มันยากนะสำหรับนักท่องเทียวที่จะเทียวอยู่ในสังสารวัฏ เทียวอยู่ในวัฏฏะ ต่างคนก็ต่างระวังเอานะ ระวังนักท่องเทียวตัวเอง แต่ละคนก็ให้ระวังเอาเอง แต่ละคนก็ให้รักษาเอาเอง แต่ละคนก็ให้ดูแลเอาเอง อย่าพากันประมาท สิ่งที่เราอยู่อาศัยอยู่ทุกวันนี้คือรูปธรรมมันเป็นของที่แน่นอนไม่ได้หรอก เอาแน่นอนไม่ได้ ก็ไม่รู้ว่าจะจากกันเมื่อไหร่ รูปก็ดีนามก็ดี มันก็จะจากกันอยู่แน่ๆ แหละ รูปนี้เขาก็ต้องเอาไปทิ้งแหละ นามเราก็ไม่รู้จะไปไหนแหละ เป็นของไม่แน่

ทำไปเถอะที่เราทำงานไปนะ ก็ไม่เป็นไรหรอก แต่ส่วน
ภายในก็ให้มีความสำนึกบ้าง ทำยังไงนักท่องเทียวเรานั้นนะ ที่
เราจะท่องเทียวไปข้างหน้า แล้วมันจะจากกันกับรูปธรรม เราจะ
เอาอะไรไปบ้าง ก็ปัญหามันนะ มันปัญหามันอยู่กับนามธรรม
แต่รูปธรรมเราก็รักษา เราก็รักษามันมาตลอดแต่แรกเกิดก็มา
จนถึงบัดนี้ จนถึงจะจากกันไ้เรื่องรูปธรรมนะ แต่ปานนั้นมันก็
ยังไม่วายที่จะให้โทษเราอย่างนั้น ก็คือความไม่สบายก็ต้องมี
ความเจ็บความปวดมันก็ต้องมี ผลสุดท้ายมันก็ต้องจากกันดี ๆ
นะ เรื่องจากกันนี้มันเป็นของที่แน่นอน ห้ามไม่ได้หรอก ให้พวก
เราพากันเตรียมตัวซะนะ

เตรียมจิตเตรียมใจตัวเองนี่แหละ ก็เตรียมในนี้แหละ ก็ไม่ใช่ว่า
แต่เฉพาะภายในวัดนะ ที่ไหนมันก็เต็มไปด้วยหมดนะวัด เราเอาตัว
ของเรานี้เป็นวัด เป็นที่แห่งสงฆ์ เป็นธรรณีสงฆ์มันก็ได้ เพราะ
สถานที่บำเพ็ญกุศลนี้มันก็อยู่กับเรา วัดบุญวัดบาป วัดศีลวัด
ธรรม มันก็อยู่กับเรานะ เราก็มาเตรียมตรงนี้แหละ ก็เหมือนกับ
เราทำอยู่อย่างนี้แหละ เราก็ทำไม่ใช่ว่าสถานที่ของสงฆ์เมื่อไหร่

เป็นที่ทำงานของราชการแต่เราก็ยังบำเพ็ญกุศลได้ และทำ
ประโยชน์ในทางที่เป็นกุศลได้ ก็เราไม่ได้เอาสถานที่ เราเอาตัว
เรานี่ การทำอย่างนี้ทำที่ไหนก็ตามก็ตัวเราทั้งนั้นแหละเป็นผู้ทำ ก็
ยึดเอาตัวเรานั้นแหละ ศีลมันก็อยู่กับเรา สมาธิก็อยู่กับเรา ปัญญา
ก็อยู่กับเรา บุญมันก็อยู่กับเรา บาปมันก็อยู่กับเรา เราไม่จำเป็น
จะไปยึดสถานที่หรอก เอาตัวของตัวเองเป็นสถานที่

ก็เพราะนักท่องเที่ยวมันเที่ยวมาอยู่ตรงนี้แล้ว ก็มาอยู่แล้ว
ที่นี่ มันก็จะออกที่นี่ไป มันก็จะไปที่อื่นอีก มันก็เที่ยวไปอีก เรา
จะต้องทำดีเอาไว้สิ เอาสถานที่อันนี้แหละเป็นวัด เป็นที่บำเพ็ญ
กุศล คำว่าวัดก็คือสถานที่บำเพ็ญกุศล เป็นสถานที่บำเพ็ญ
ความดีเรียกว่าวัด ก็คือตัวเรานั้นแหละบำเพ็ญกุศล ก็คือตัวเรา
นั้นแหละบำเพ็ญความดี ก็คือตัวนั้นแหละบำเพ็ญให้เกิดมรรค
เกิดผล สมมุติมันเกิดมรรคเกิดผลกับเราแหละ แล้ววัดมันอยู่
ตรงไหนที่นี่ มันก็อยู่กับเรา ก็เราทำให้มันเกิดขึ้นจากเรา ก็สมมุติ
เอาตรงนี้สิ เมื่อมันเกิดขึ้นตรงนี้ก็แสดงว่าตัวของเรามันเป็นอะไร
สิ ก็เป็นสถานที่บำเพ็ญกุศลไม่ใช่หรือ

นั่นแหละพวกนักปฏิบัติของเราทั้งหลายนะให้พากันคิดสั้นๆ
และย่อเข้ามาหน่อย อย่าไปตีกว้างให้มันมากนัก จะเสียเวลาใน
ความเป็นอยู่ของการปฏิบัติเรา เพราะอายุของเรามันก็เหลืออยู่
น้อยเดียว แต่ละคนๆเหลืออยู่น้อยเดียว แล้วมันจะไม่ได้อะไรที่
จะเป็นเสบียงของตัวเองที่จะเดินทางไปข้างหน้า หรือว่าพอที่จะ
หยุดในการเดินทางก็หยุดซะ หยุดตรงไหนหละ ก็หยุดใน
ท่ามกลางหน้าอกเรานี้หละ ไม่ต้องไปต้องมาก็ได้ ก็วัดตรงนี้ก็อยู่
กับวัดนี้ ถ้าไม่ยากทองเที่ยวอีก ก็หยุดชะลี ก็หยุดที่วัดตัวเอง
มัวแต่ไปสร้างอยู่นั้นหละ มันก็เลยยุ่งยากขึ้น สร้างแล้วก็ไม่เห็น
ว่าไปไหนอีกหละ ก็ว่าแต่ว่าได้บารมี ก็เวลานั้นนะก็ไปดูสิว่า
ผู้สร้างไปถึงไหนหละ มันก็ไม่ไปถึงไหนหละ ใจสร้างวัดภายนอก
ถ้าสร้างวัดภายในก็หยุด ไม่ต้องไปต้องมานะ มันก็หมดปัญหา
หละ

แต่ว่าการกระทำแบบนั้นมันก็เรียกว่ามันเป็นที่สุดสุดของ
การเดินทางของนักท่องเที่ยว ก็ได้แก่ความเป็นอรหันต์นั้นหละ
ถ้าจะพูดให้สมมุตินะ ก็ะว่ากัน แต่มันก็เป็นไปได้ยากที่จะให้

มันชำระกิเลสในการเดินทาง ก็กิเลสมันยังมีอยู่มันก็ต้องส่งไป
อีกทำให้เราเดินทางไปอีก ถ้าหมดกิเลสนะ สิ้นหนทางเท่านั้น ก็
มีอย่างเดียวคือ **นิพพานัง ปรมัง สุขัง** นั่นแหละหมดกิเลส ถ้ามี
กิเลสอยู่ก็ต้องเที่ยวไป

นี่ธรรมชาติ ธรรมคือธรรมชาติ มันเป็นอย่างนี้นะสัตว์โลก
นะ พระพุทธองค์ก่อนที่จะหนีจากโลกก็เพราะพระองค์มา
พิจารณาอย่างนี้แหละ หนีซะดีกว่า ถ้าไม่หนีก็ไม่แล้ว ไม่หนีก็
สร้างอย่างนี้แหละ ที่นี้ก่อนจะหนีได้พระองค์ก็ใช้เวลา เป็น
การลำบากเหมือนกันนะ แต่พระสงฆ์บางที่มันง่าย มาฟังธรรม
แล้วก็สำเร็จไปเลย

แต่พวกเราสิเมื่อไหร่จะได้สำเร็จก็ไม่รู้แหละ เราก็ทำกันไป
แหละ ทำบุญทำกุศลไป หมดกิเลสเมื่อไหร่เราก็ไปเมื่อนั้นแหละ ถ้า
ยังไม่หมดก็ทำบุญกันไป ก็ทำกันไปอย่างนี้แหละ นี่แหละให้พา
กันทำความเข้าใจในเรื่องของการปฏิบัติเพื่อจะให้มันกะทัดรัด
บางสิ่งบางอย่างพอที่จะให้มันเน้นช้ำก็อย่าให้มันเน้นช้ำ
พอที่จะตัดกระแสโลกได้ ก็พากันตัดกระแสเป็นบางอย่างไปบ้าง

เพื่อจะได้ย้อนหนทางในการที่เราจะเดินไปข้างหน้า ถ้าอย่างนั้น
หนทางมันก็ยืดยาวคราวไกลไปอีก ก็เลยไม่รู้จักย้อนหนทาง
ตัวเอง แสนชาติก็แสนชาติอยู่นั่นละ แสนชาติให้มันเหลืออยู่สิบ
ชาติก็ยังดี สิบชาติก็ให้มันเหลืออยู่ซักสามชาติ ทางมันจะได้ใกล้
เข้ามา มันจะได้ย้อนเข้ามา อันนี้มันยังไกลอยู่นี้

นักท่องเที่ยวยุคเรายังเชื่อไม่ได้นะ แล้วก็พากันเตือนตนด้วย
ตนเอง พอที่จะดำเนินกิจการของตัวเองในทางความสงบได้ก็ให้
พากันเดินเข้าไปหาระบบความสงบในจิตของตัวเองให้ได้ สิ่ง
เหล่านี้มันก็จะรู้ของมันเองหรือ ไม่ต้องมีใครไปบอกให้มันยาก
หรือ ก็มันสงบแล้ว มันไม่มีใครไปบอกหรือ มันจะรู้ของมันเอง
สุขหรือทุกข์มันก็จะรู้ ดีหรือร้ายมันก็จะรู้แหละ มันขาดอยู่ความสงบ
นี้แหละ มันยากอยู่เดียวเนี่ย จะมีความสงบก็ไปกลัวซะ อันนี้มัน
ลำบาก

เพราะฉะนั้นให้พากันตั้งอกตั้งใจหาความสงบให้แก่ตัวเอง
ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ส่วนครูบาอาจารย์นั้นก็แต่ละองค์ๆท่านก็
จากเราไปแล้ว จะเหลืออยู่ก็ไม่เท่าไรที่จะมาแนะนำพร่ำสอน

พวกเรา ก็ยาก ก็พอที่จะเร่งตัวเองก็เร่งไปซะในขณะนี้ ครูบา
อาจารย์แต่ละองค์ๆ ก็ค่อยลุ่มไป ลุ่มไปหละ ค่อยหมดไปที่ละ
ท่าน พวกเราก็จะขาดครูบาอาจารย์ไปก็มีแต่รุ่นใหม่เกิดขึ้น รุ่น
เก่าท่านก็จากไป ต่อไปเราก็ต้องจากไปเช่นเดียวกันนั่นหละ ก็
คิดเอาอย่างนั้นก็แล้วกัน

เพราะฉะนั้นที่ได้แสดงมานี้ก็เป็นเวลาพอสมควร ขอยุติใน
การแสดงธรรมเทศนาเอาไว้แต่เพียงเท่านี้ เอาจึงก็มีด้วยประการ
ฉะนี้

ที่มา: <https://youtu.be/MGHZ4POb-GU>